

Lov af 4de Januar 1861 og Anordning af 21de Juni 1867, og at Begunstigelserne med Hensyn til Fiskeriet i Seebber Bredning bibeholdes, idet de ere overbeviste om, at det ansøgte Fiskeri hverken vil ødelægge eller forringe Malefiskeriet.

Da det her omhandlede Spørgsmaal tilbøls er Gjenstand for en endnu ikke paa kjendt Retssag, gjør Udvalget ingen Indstilling.

14. Fra Skibshygger Theisen af Sundbyhøster om fri Proces til Indankning af en Underretsdom for høiere Ret. (Indbragt den 25de Februar 1890 af Folkethingsmanden for Rjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds, Bahnsøn).

Andrageren mener sig forurettet ved en stedfunden Afhændelse af de i Sundbyhøster beliggende saakaldte Ler- og Grusgrave, som i umindelig Tid skulle have henligget som umatriculerede til fælles Brug og Benyttelse for samtlige Godseiere. Da en af ham i den Anledning ved Amager Birk anlagt Sag er bleven afvist, og han forgjæves har ansøgt Sjællands Stiftamt og Justitsministeriet om fri Proces til at indanke den assagte Dom til Overretten, eventuelt til Høiesteret, andrager han om Folkethingets Medbivirkning til at opnaae dette.

Udvalget gjør ingen Indstilling.

15. Fra 1400 Beboere paa Bornholm om, at der maatte gjøres Noget for at firkre Leie- og Fæstehusmænd en mere betrygget Tilværelse. (Indbragt den 10de Marts 1890 af Folkethingsmanden for Bornholms Amts 1ste Valgkreds, Blem.)

Andragerne gjøre gjældende, at det er en Kjendsgjerning, at mange Fordeiere, naar Fæste- eller Leietiden er udløben, inddrage Fæste- eller Leiejorden under Gaardens Drift og afbryde de paa nævnte Jord byggede Boliger, selv om de have staaet der gjennem mange Mennefsalbre. De antage imidlertid, at Lovgivningen hjemler den Grundtante, at der ikke paa Landet maa afbrydes eller nedlægges nogen Bopæl, og i Henhold dertil anse de det derfor særlig for nødvendigt, at de Bopæle, som have afgivet et Hjem for den fattige eller uformuende Arbejder, opretholdes eller erstattes, da de se en Fare og Ulykke for Samfundet i at skabe en talrig hjemløs og besiddelsesløs Arbejderstand. De vilde fremdeles finde det høist ønskeligt, om Regjering og Rigsdag maatte betragte det som en alvorlig og betydningsfuld Opgave at firkre Leie- og Fæstehusmandens Stilling ved gennem Lov dels at firkre ham Frugten af de Forbedringer, han har udført paa Leie- eller Fæstejorden, dels at firkre ham mod rimeligt Bederlag i tryk Besiddelse af det Hjem, som han og mange Arbejderflægter for ham have beboet; de vilde derfor finde det ønskeligt, om Leie- og Fæsteforholdet maatte for Husmændenes Vedkommende afløses af Arvefæste eller Selveiendom. For Bornholms Vedkommende mene de, at der for de lovgivende Myndigheder er saa meget større Anledning til at tage sig af denne Sag, som Staten har afgivet Exemplet ved at lade alle de Eiendomme, der tidligere vare „Kongens“ eller Statens Fæste, gaa over til at blive Arvefæste. De mene tillige, at der fra Udskiftningen kan hentes bestemte Beviser for, at man er gaaet ud fra den Forudsetning, at ikke nogen af de gamle Husmandsboliger maatte nedlægges, uden at der blev opbygget nye i Stedet. De bede derfor Regjering og Rigsdag om at undersøge og løse dette Spørgsmaal, som de finde meget paatrængende, da det gjælder om snarest muligt at sætte en Stopper for den Nedslagtning af gamle hævdvundne Bopæle, der nu er i Gang.

Da den i Andragendet omhandlede Sag for en væsentlig Del falder sammen med et Rigsdagen foreliggende Lovforslag, hvis Behandling endnu ikke er tilendebragt, gjør Udvalget af den Grund ingen Indstilling.